

Budget 2025 - 2027

2025

Götene kommun

Götene kommun

Innehållsförteckning

1 Förord från kommunstyrelsens ordförande.....	4
2 Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	7
3.1 Omvärld.....	7
3.2 Befolkningsutveckling.....	7
3.3 Demografi.....	8
3.4 Skatteunderlaget.....	8
3.5 Götene kommuns skatteintäkter och skattesats.....	9
4 Planeringsförutsättningar.....	10
4.1 Beräkningsförutsättningar.....	10
4.1.1 Befolkningsförändringar per verksamhet.....	11
4.1.2 Skatteintäkter och generella statsbidrag.....	12
5 God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv.....	13
5.1 Strategiska mål.....	13
5.1.1 I Götene kommun finns ett mångsidigt och aktivt kultur-, fritids- och friluftsliv, främst för barn och unga.....	13
5.1.2 Götene kommuns fyra tätorter är levande och attraktiva nav för den omkringliggande landsbygden.....	13
5.1.3 Götene kommun är ett föredöme i sitt klimat- och miljöarbete.....	14
5.1.4 I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet.....	14
5.1.5 Götene kommun har ett starkt arbets- och näringsliv.....	14
5.2 Finansiella mål.....	14
5.2.1 Mål för skattesatsen.....	15
5.2.2 Mål för resultatnivån.....	15
5.2.3 Mål för soliditet.....	15
5.2.4 Självfinansieringsgrad av investeringar.....	15
5.2.5 Amorteringstid.....	16
5.2.6 Nettoskuldsättning per invånare.....	16
6 Balanskravsresultat och resultatutjämningsfond.....	17
7 Budgetsammanställning.....	18
7.1 Resultatbudget.....	18
7.2 Balansbudget.....	19
7.3 Finansieringsbudget.....	20
8 Driftbudget.....	21
8.1 Tillfälliga budgetposter.....	22
8.2 Prioriteringar.....	23
9 Investeringsbudget.....	24

9.1	Kommunstyrelsen.....	24
9.2	Nämnden för utbildning, kultur och fritid	26
9.3	Socialnämnd.....	27
9.4	Nämnden för service och teknik	27
10	Nämnder	30
10.1	Kommunstyrelsen.....	30
10.1.1	Verksamhetsmål	30
10.2	Nämnden för utbildning, kultur och fritid	31
10.2.1	Verksamhetsmål	32
10.3	Socialnämnd.....	33
10.3.1	Verksamhetsmål	34
10.4	Övriga nämnder	35
10.5	Nämnder i samverkan med andra kommuner	36
11	Bolag.....	37
11.1	AB GöteneBostäder.....	37
11.1.1	Verksamhetens mål	37
11.1.2	Ekonomiska mål.....	37
11.1.3	Viktiga förhållanden för ekonomisk ställning	38
11.1.4	Händelser av väsentlig betydelse	38
11.1.5	Förväntad utveckling.....	38
11.1.6	Resultatbudget.....	39
11.1.7	Balansbudget.....	40
11.1.8	Finansieringsbudget	40
11.1.9	Investeringsbudget	41
11.2	Götene Vatten & Värme AB.....	42
11.2.1	Verksamheten mål.....	42
11.2.2	Ekonomiska mål.....	42
11.2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	43
11.2.4	Händelser av väsentlig betydelse	43
11.2.5	Resultatbudget.....	45
11.2.6	Balansbudget.....	45
11.2.7	Finansieringsbudget	46
11.2.8	Investeringsbudget	46
11.3	Medeltidens Värld AB	48
11.3.1	Verksamhetens mål	48
11.3.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	48
11.3.3	Resultatbudget.....	48
11.3.4	Balansbudget.....	48

1 Förord från kommunstyrelsens ordförande

De senaste åren har präglats av en orolig omvärld med hög inflation, lågkonjunktur och stigande räntenivåer. Även om oron i omvärlden i stora delar består så kan vi nu konstatera att Sverige och Götene äntligen börjar gå mot något ljusare tider på ett ekonomiskt plan.

Götene kommuns totala budget närmar sig en miljard kronor. Tack vare kommunens starka finansiella ställning är vi i en sits som är relativt få kommuner förunnat – vi klarar av att både satsa på kärnverksamheten genom att stärka nämndernas budgetramar och samtidigt investera stort i attraktivitet för framtiden.

Extra satsningar i driftbudgeten görs på bland annat personaltätheten i skolan (totalt 5,8 miljoner kronor), fritidsgårdar och fritidsaktiviteter i alla våra tätorter, främst för ungdomar men även seniorer (totalt 1,5 miljoner kronor). Vi satsar också på höjt bidrag för vägsamfälligheter (0,5 miljoner kronor) och totalt 8,4 miljoner på Socialnämnden och sektor omsorg för att bland annat stärka möjligheterna att möta framtidens utmaningar med allt fler äldre kommuninvånare.

Flera stora investeringsprojekt är nu igång eller precis i uppstarten. Värt att nämna är Västerbyområdet där en ny förskola beräknas stå klar till höstterminen 2025 och där bygget av vårt helt nya badhus planeras att starta under kommande budgetår. Badhuset är Götene kommuns i särklass största investering någonsin och är budgeterad till ett belopp om 250 miljoner kronor där Sparbanken Skaraborg står för 30 miljoner avsatt särskilt för ett barnlandskap utöver det vanliga. Under nästkommande år ska även en helt ny parkering byggas i området för att försörja de närliggande verksamheterna nu och i framtiden.

Andra stora investeringsprojekt som planeras starta under nästa år är byggnationen av ett helt nytt LSS-boende i Götene samt en ny efterlängtd väg för att knyta samman centrala Källby med expansiva Nordskog. Vi fortsätter också satsningen på centrala miljöer i våra tätorter med 2 miljoner kronor årligen för centrummiljöutveckling. Vi jobbar också aktivt med att förverkliga vår nya vision ”Sveriges bästa landsbygdskommun 2040”, och lägger för närvarande extra kraft på visionsinriktningen ”För barnens skull” - ett led i detta är en avsättning i investeringsbudgeten på 2,8 miljoner kronor 2025 och 2026 för satsningar på nya och utvecklade lekplatser i kommunen samt 1 miljon kronor på fritidsaktivitetssatsning för barn och unga. Vi har också fortsatt höga ambitioner gällande tillväxt och bostadsbyggande och satsar 5 miljoner kronor årligen på Bostadsförsörjning, attraktivitet och tillväxt.

Det budgeterade resultatet i årets budget är relativt högt – och det finns goda anledningar till det. Det står redan klart att Götene kommun behöver uppta lån för att finansiera de stora investeringar som väntar kommande år. För att så långt som möjligt hålla nere lånebehovet och således inte belasta framtida generationer driftramar med höga skulder - och därmed lämpa över stora kostnader på framtida generationer - är det av stor vikt att vi under planperioden strövar mot ett högre resultat än vad vi tidigare har gjort. Götene kommun har som tidigare nämnt en god finansiell ställning som skapar förutsättningar för de offensiva satsningar som nu planeras - vi vill att så ska vara fallet även efter denna planperiod.

Götene har ett på många sätt framgångsrikt 2024 bakom sig med bland annat befolkningsökning, rekordlåg arbetslöshet och toppresultat i rankningar av näringslivsklimat

och friluftsliv. Kommunen har dessutom, tack vare enkronaskampanjen på strötomter, fått medial och viral uppmärksamhet över hela världen - inte minst för vår natur och kreativitet. Tillsammans med fantastisk tillväxt inom näringslivet borgar detta för en enormt spännande tid för Götene kommun och Skaraborg. Vi ser stora möjligheter att både kunna stärka livskvaliteten för befintliga kommuninvånare och samtidigt locka till oss fler människor för att säkra kompetensförsörjningen och ekonomin i framtiden. Budgetramarna med tillhörande investeringsplan för 2025 med plan för 2026 och 2027 andas ambition och framtidstro och borgar för ytterligare uppväxling av utvecklingen i Götene kommun - med och för alla våra invånare.

Jag vill avslutningsvis tacka alla berörda för ett gott samarbete och bra samtal i budgetberedningen som under 2024 har breddats och numera inkluderar representanter från samtliga konstellationer i kommunfullmäktige. Med förhoppningar om fortsatt givande och respektfulla samtal även i kommande års budgetprocess.

Johan Månsson (GF), kommunstyrelsens ordförande

2 Översikt över verksamhetens utveckling

Följande sammanställning utgör kommunens faktiska utfall (2019 - 2023) och budgeterade värden (2024 - 2027).

	2019	2020	2021	2022	2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Folkmängd per 31 december	13 207	13 203	13 263	13 275	13 218	13 257	13 215	13 201	13 181
Kommunal skattesats	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12
Verksamhetens nettokostnader	763,5	771,0	767,4	806,74	869,8	939,6	952,1	989,6	1 029,3
Årets resultat, mnkr	15,0	28,8	72,2	79,6	49,3	-4,0	31,0	29,2	26,4
Soliditet, procent	61,9	61,2	48,9	53,9	57,1	--	57,8	55,2	54,1
Soliditet, procent (inkl. pensionsskuld och löneskatt)	27,9	32,7	28,6	35,4	39,8	40,4	41,4	41,1	41,4
Nettoinvesteringar	74,3	40,0	51,6	66,7	49,7	93,3	183,9	152,7	122,1
Självfinansieringsgrad, procent	53,0	139,2	207,8	174,5	175,3	--	40,1	50,0	58,9

3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

3.1 Omvärld

Världen är väldigt orolig på många sätt. Kriget i Ukraina är inne på sitt tredje år. Sverige är numera medlem i Nato vilket hade varit helt otänkbart för några år sedan. I slutet av förra året eskalerade situationen i mellanöstern i och med Hamas terroristattack på Israel. Det har gjort att risken för storkrig i regionen har ökat markant. Det var många år sedan det pågick så många krig i världen. Dessa saker gör att framtidstron i världen minskar och så även i Sverige. Detta påverkar allt från byggande till den allmänna konjunkturen.

Efter Riksbankens sänkningar av reporäntan ser inflationen nu ut att minska och börjar komma ner mot 2-procentnivån. Götene kommun har i dagsläget inga lån men kommer under 2025 att börja låna. Desto lägre räntan blir när kommunen börjar låna desto lägre kommer kommunens räntekostnader att bli. Den ökade låneskulden kommer på några års sikt att öka kommunens räntekänslighet.

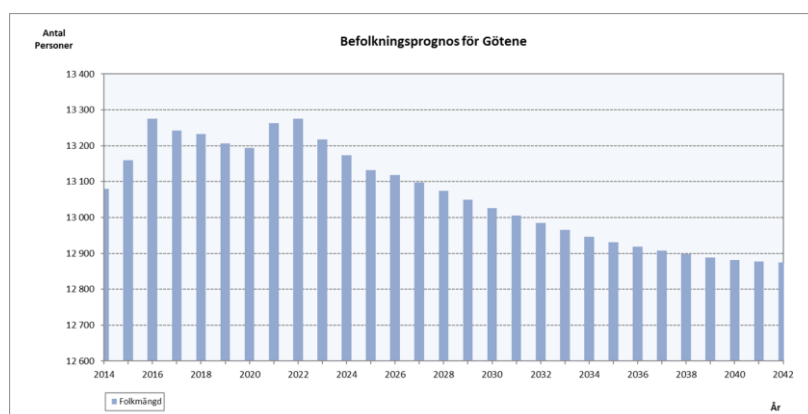
Kommunernas resultat kommer stärkas 2025 men det är stora skillnader mellan kommuner. Trots höga resultat 2025 ökar låneskulden i kommunerna och de kommunala bolagen, något som SKR beskriver som en stor utmaning kommande år. Konjunkturen vänder upp under senare delen av 2025 men återhämtningen kommer ta längre tid än vad man tidigare trott. Det som drar konjunkturen uppåt är hushållen och deras ökade konsumtion till följd av högre reallöner, sänkta skatter och lägre ränta. Ökningen av skatteunderlaget är svag 2024 men i takt med att arbetade timmar ökar kommer skatteunderlaget öka i högre takt 2025 och 2026 för att sedan lägga sig på en normalnivå 2027 och framåt.

3.2 Befolkningsutveckling

Under 2023 minskade folkmängden i Götene kommun med 57 invånare, från 13 275 (2022) till 13 218 invånare. Orsaken till minskningen är att det var fler personer som avled än som föddes samt att det var fler som flyttade ut ur kommunen än som flyttade in.

Den senaste befolkningsprognosen visar att Götene kommun fram till år 2042 kommer ha ett sjunkande invånarantal. Orsaken till det är en kombination av ett negativt flyttnetto (antalet inflyttade minus antalet utflyttade) samt ett födelseunderskott (det vill säga fler som avlider än som föds). Prognosperioden sträcker sig från år 2024 till år 2042 och flyttnettot under perioden förväntas bli i genomsnitt +24 personer per år och födelsenettot -42 personer per år.

År 2025 beräknas invånarantalet vara 13 132 och antalet födda beräknas vara 112 invånare och antalet avlidna 143 invånare. 631 invånare förväntas flytta ut ur kommunen medan 619 invånare beräknas flytta in i kommunen.

3.3 Demografi

Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) befolkningsframskrivningar väntas barn i förskoleåldern (1-5 år) minska i samtliga kommuner de närmaste fem åren. Den totala minskningen i alla Sveriges kommuner väntas uppgå till 14 procent. Antalet barn i grundskoleåldern väntas minska i närmare 80 procent av kommunerna de kommande 5 åren. Trenden med sjunkande födelsetal är något som pågått under en längre tid. Dock väckte SCB:s befolkningsframskrivningar publicerad i april 2024 reaktioner då den visade på en tydlig nedgång i barnafödande jämfört med tidigare prognoser.

SCB:s befolkningsframskrivningar visar även att befolkningen i arbetsför ålder (20 - 66 år) väntas öka i långsammare takt än tidigare prognoser visat. I 60 procent av kommunerna väntas åldersgruppen minska i antal. I samtliga kommuner väntas åldersgruppen 80 år och äldre öka.

Götene kommun är inget undantag vad gäller förändringar i demografin (det vill säga befolkningens sammansättning). Tabellen nedan visar antalet invånare per år i olika åldersklasser. Till 2033 kommer barn i åldrarna 6-15 år minska med cirka 11 procent. Ungdomar i gymnasieåldern (16-19 år) kommer öka fram till år 2027 för att sedan minska. Invånare i åldrarna 80 år och äldre kommer fram till 2033 öka med 44 procent jämfört med 2023.

Ålder/år	Utfall 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0- 5	773	759	737	738	748	744	755	760	763	764	764
6-15	1 537	1 524	1 503	1 467	1 444	1 436	1 401	1 377	1 372	1 364	1 368
16-19	609	618	645	669	644	638	630	622	614	609	586
20-24	477	465	460	456	472	470	481	487	480	473	477
25-69	7 184	7 141	7 093	7 057	7 024	6 978	6 945	6 927	6 896	6 878	6 841
70-79	1 712	1 691	1 663	1 626	1 611	1 592	1 583	1 578	1 602	1 582	1 595
80 -+	926	975	1 031	1 104	1 156	1 216	1 254	1 275	1 278	1 315	1 334
Totalsu mma	13 218	13 174	13 132	13 118	13 098	13 074	13 049	13 026	13 005	12 985	12 965

3.4 Skatteunderlaget

Götene kommuns skatteintäkter beror till stor del på hur skatteunderlaget i riket utvecklas. Skatteunderlagets utveckling består i huvudsak av två komponenter; antalet arbetade timmar och timlönen vilka tillsammans utgör den så kallade lönesumman.

Sverige befinner sig i en lågkonjunktur och går in i en återhämtningsfas till vintern 2024/2025, enligt SKR:s bedömningar i cirkulär 24:43 publicerat i oktober 2024.

Skatteunderlaget ökar svagt 2024 men ökningstakten växlar upp 2025. Som genomsnitt för perioden 2024 - 2028 beräknas skatteunderlaget öka med 4,3 procent per år, vilket ungefär är i linje med den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2024 - 2023 (4,2 procent).

3.5 Götene kommuns skatteintäkter och skattesats

Skattesatsen är 22,12 i Götene kommun. En förändring av skattesatsen med 10 öre motsvarar cirka 3,4 mnkr i 2025 års intäktsnivå.

Miljoner kronor	Prognos 2024	2025	2026	2027
Skatteintäkter	720,9	752,1	779,8	813,9
Inkomstutjämning	169,3	179,1	188,9	193,9
Kostnadsutjämning	-19,2	-13,1	-8,3	-0,9
Regleringsbidrag/avgift	40,4	34,7	29,8	22,3
LSS-utjämning	-7,0	-7,0	-7,0	-7,0
Fastighetsavgift	42,8	43,8	43,8	43,8
Summa	947,2	989,6	1 027,0	1 066,0

4 Planeringsförutsättningar

I delårsrapporten per augusti 2024 prognostiserar nämnderna ett underskott för första gången på flera år. Det är socialnämnden som prognostiserar ett underskott på 5,4 mkr. Detta innebär att kommunen har ett för högt kostnadsläge när vi börjar 2025. Det krävs åtgärder från Socialnämnden för att komma ner i kostnadsläge, vilket Socialnämnden redan arbetar med. Det är alltid viktigt att nämnderna håller sin budget men 2025 blir det särskilt viktigt med tanke på den investeringsnivå och de lån som Götene kommun kommer att ta upp under de kommande åren.

De kommande 10 åren kommer befolkningsammansättningen att ändra sig kraftigt i Götene kommun. Antalet kommuninvånare över 80 kommer att öka kraftigt. Detta kommer att innebära att behovet av äldreomsorg och hemtjänst kommer att öka. Samtidigt lever vi längre och är friskare vilket skulle kunna göra att behovet av äldreomsorg och hemtjänst inte ökar i samma höga takt. Inom Grundskolan och förskolan kommer antalet barn att minska på 10 års sikt. Det är dock inte på en grundskola eller en förskola detta kommer att ske utan minskningen kommer att ske på ett flertal enheter. Detta kommer att ställa stora krav på anpassningsförmåga och flexibilitet inom samtliga av kommunens verksamheter.

Under perioden 2025 - 2027 kommer kommunens investeringsnivå att öka kraftigt beroende på bland annat att det gamla badhuset kommer att rivs och ett nytt badhus kommer att byggas och stå klart andra halvåret 2027. Den höga investeringsnivån kommer att innebära att Götene kommun kommer att behöva låna under perioden. Det innebär att en del av skatteintäkterna i framtiden kommer att gå åt till att betala framtida räntekostnader. Dessutom kommer kapitalkostnaderna i framtiden att öka kraftigt på grund av den höga investeringsnivån. Med ny infrastruktur kommer också ett ansvar att underhålla och sköta infrastrukturen vilket genererar driftkostnader.

4.1 Beräkningsförutsättningar

När kommunens resurser fördelas gäller följande:

- Respektive nämnds verksamhetsbudget för 2024 samt budgetplan för 2025 - 2026 har använts som bas i arbetet med budget för åren 2025 till 2027.
- Löneöversyn budgeteras centralt och fördelas ut till nämnder under året.
- Volym - barnomsorgens, grundskolans, gymnasieutbildningens och äldreomsorgens budgetramar anpassas efter förändringar i demografin.
- Kapitalkostnadsförändringar till följd av investeringar budgeteras centralt och fördelas ut till nämnder under budgetåret.
- Nämnderna kompenseras för hyresförändringar till följd av investeringar och fördelas ut till nämnder under budgetåret.

Kostnader och intäkter har antagits förändrats enligt nedanstående tabell.

Budgetår	2024	2025	2026	2027
Skattesats	22,12	22,12	22,12	22,12
Invånarantal	13 249	13 257	13 215	13 201
Uppräkning externa intäkter (exklusive bidrag), procent %	2,3	1,7	1,9	2,0
Uppräkning interna intäkter, procent %	2,3	1,7	1,9	2,0

Budgetår	2024	2025	2026	2027
Kostnadsberäkning, procent %	2,3	1,7	1,9	2,0
Lönekostnader (timlöner), procent %	3,9	3,8	3,5	3,4
Köp av verksamhet, procent %	3,5	3,28	3,10	3,0
Kost, procent %	3,10	2,75	2,70	2,70
Lokalvård, procent %	3,9	3,8	3,5	3,4
Lokalhyror, procent %	2,3	1,7	1,9	2,0
Personalomkostnadspålägg, procent %	45,72	40,82	39,82	40,12
Internränta, procent %	2,50	2,50	2,50	2,50

Skattesatsen antas vara oförändrad under budgetperioden.

Invånarantal – För år 2024 anges faktiskt invånarantal 1 november 2023. För åren 2025 - 2027 baseras invånarantalet på SCBs befolkningsprognos med 2023-12-31 som bas.

Kostnader, externa intäkter exklusive bidrag samt interna intäkter räknas upp med KPIF för planeringsperioden 2025 - 2027. KPIF är konsumentprisindex med fast ränta och har hämtats från SKRs cirkulär 24:43.

Lönekostnader inom kommunen räknas upp med SKRs prognos för timlöner enligt SKRs cirkulär 24:43. 0,3 procent är pålagt utöver SKRs prognos för timlöner.

Köp av verksamhet med hög personalkostnadsandel, exempelvis räddningstjänst och gymnasieskola, räknas till 75 procent upp med lönekostnadsindex och till 25 procent med SKRs prognos för KPIF.

Kost räknas till 50 procent upp med lönekostnadsindex och till 50 procent med KPIF.

Lokalvård räknas upp med lönekostnadsindex enligt cirkulär 24:43.

Personalomkostnadspålägg täcker arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkring samt kostnader för avtalspensioner. För budgetåren 2025 - 2027 används prognos för personalomkostnadspålägg från Skandikon. Pålägget är beräknat utifrån Götene kommuns egna förutsättningar vad gäller sammansättning av personal samt lönenivåer.

Internränta syftar till att visa den genomsnittliga finansieringskostnaden för investeringar. Föreslagen ränta motsvarar SKRs förväntningar av låneränteläget för kommunsverige. Till 2025 och framåt föreslås en internränta på 2,50 procent. Internräntan är oförändrad jämfört med 2024.

4.1.1 Befolkningsförändringar per verksamhet

Antalet invånare i olika åldrar påverkar olika verksamheters kostnadsutveckling. Budgeten för planeringsperioden justeras utifrån befolkningsprognos. Inom gymnasieskolan antas förändringen ha effekt till 100 procent, för förskola och äldreomsorg med 75 procent och för grundskola med 50 procent. För förskola, grundskola och gymnasieskola har hänsyn tagits till variation mellan vår- respektive hösttermin.

I tabell redovisas väntat invånarantal 31 december för olika åldersgrupper.

Verksamhet	2024	2025	2026	2027
Förskola, 1-5 år	645	621	620	630
Grundskola, 6-15 år	1 524	1 503	1 467	1 444
Gymnasieskola, 16-18 år	480	509	503	497
Äldreomsorg, 80 + år	975	1 031	1 104	1 156

4.1.2 Skatteintäkter och generella statsbidrag

Budget för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning baseras på Sveriges kommuner och regioners prognos i cirkulär 23-43 daterat 2024-10-03.

5 God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv

”Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.” Så uttrycks den grundläggande principen i 11 kap 1 § kommunallagen.

Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Dessutom omfattar ekonomisk hushållning att rätt saker görs och att rätt resursmängd används. Det innebär att mål för god ekonomisk hushållning både ska bestå av finansiella mål och verksamhetsmål. Mål för god ekonomisk hushållning ska dessutom finnas både för verksamhet som utförs inom kommunen direkt och för verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, exempelvis kommunägda bolag.

Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Målsättningen är att varje generation ska bära sina egna kostnader, den så kallade generationsprincipen. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun.

5.1 Strategiska mål

Kommunfullmäktige har beslutat om strategiska mål för perioden 2024 - 2027. Målen ger uttryck för den politiska viljeinriktningen och bidrar till att nå kommunens vision.

Kommunens nämnder och bolag beslutar i sin tur vad deras verksamheter kan bidra med för att nå de strategiska målen, vilket beslutas i nämndernas och bolagens verksamhetsmål för mandatperioden. Verksamhetsmål redovisas i kapitel 11, "Nämnder" och i kapitel 12 "Bolag".

En analys av verksamhetsmålen måluppfyllelse ligger till grund för bedömningen av de strategiska målen måluppfyllelse.

Styrning mot Agenda 2030

Götene kommun ska arbeta för att bidra till att nå de globala målen i Agenda 2030. I kommunens målstyrningsarbete framgår detta genom att Agenda 2030-målen kopplas till kommunens strategiska mål.

5.1.1 Götene kommun finns ett mångsidigt och aktivt kultur-, fritids- och friluftsliv, främst för barn och unga.

Agenda 2030

- 3. Hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 10. Minskad ojämlikhet
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen

5.1.2 Götene kommuns fyra tätorter är levande och attraktiva nav för den omkringliggande landsbygden.

Agenda 2030

- 3. Hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla

- 5. Jämställdhet
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10. Minskad ojämlikhet
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen

5.1.3 Götene kommun är ett föredöme i sitt klimat- och miljöarbete.

Agenda 2030

- 3. Hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 6. Rent vatten och sanitet
- 7. Hållbar energi
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 13. Bekämpa klimatförändringarna
- 14. Hav och marina resurser
- 15. Ekosystem och biologisk mångfald
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen

5.1.4 I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet.

Agenda 2030

- 4. God utbildning för alla
- 5. Jämställdhet
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10. Minskad ojämlikhet
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 13. Bekämpa klimatförändringarna
- 15. Ekosystem och biologisk mångfald
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen

5.1.5 Götene kommun har ett starkt arbets- och näringsliv.

Agenda 2030

- 5. Jämställdhet
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10. Minskad ojämlikhet
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen
- 17. Genomförande och globalt partnerskap

5.2 Finansiella mål

I kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning finns finansiella mål för skattesatsen, resultatnivån samt soliditeten beslutade. Enligt de målen ska resultatet vara minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för varje treårsperiod. Resultatet ska vara minst 0,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för varje enskilt år. Soliditeten ska på lång

sikt nå 30 procent och som delmål behöver soliditeten öka varje år. Skattesatsen ska som regel hållas oförändrad eller sänkas. Undantag för denna regel är år med större verksamhetstillskott.

Resultatmålen som är beslutade i kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning är en lägsta nivå för resultatet. Vad resultatnivån ska budgeteras till beror på vilka förutsättningar som gäller. Står kommunen inför höga investeringsvolymerna behövs högre resultatnivåer.

5.2.1 Mål för skattesatsen

Målet är att skattesatsen ska hållas oförändrad eller sänkas. Skattesatsen budgeteras oförändrad till 22,12 för samtliga år under planperioden.

5.2.2 Mål för resultatnivån

Procent	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Resultatnivå för budgetåret	3,1	2,8	2,5
Resultatnivå för budgetåret samt två föregående år*	3,2	2,3	2,8

* Genomsnitt för budget 2025, prognos 2024, bokslut 2023.

Genomsnitt för budget 2026, budget 2025, prognos 2024.

Genomsnitt för budget 2027, budget 2026, budget 2025.

Resultatnivån för det enskilda året budgeteras för år 2025, 2026 och 2027 budgeteras till 3,1 procent, 2,8 procent respektive 2,5 procent. Genomsnittlig resultatnivå för budgetåret och de två föregående åren budgeteras till 3,2 procent, 2,3 procent respektive 2,8 procent.

Budgeterade resultatnivåer är högre än målen för resultatnivå enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Götene kommun går in i en period av höga investeringsvolymerna och därmed krävs högre resultatnivåer för att inte nå en alltför låg självfinansiering av investeringar.

5.2.3 Mål för soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur står del av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning. Detta innebär att kommunen blir mindre skuldsatt och ökar sitt finansiella utrymme inför framtiden.

Procent	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Kommunens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	44,4	41,4	41,1	41,4

Prognosen för 2024 är en soliditet på 44,4 procent. Budgeterad soliditet för år 2025 är 41,4 procent, vilket innebär att soliditeten sjunker. Orsaken är att kommunen under 2025 räknar med att behöva uppta lån för att finansiera investeringar. För åren 2026 och 2027 är den budgeterade soliditeten 41,1 procent och 41,4 procent.

5.2.4 Självfinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgrad av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som finansieras med årets resultat före avskrivningar. En självfinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Detta innebär i sin tur att inga lån behöver upptas.

Götene kommun går in i en period av höga investeringsnivåer och räknar med att lån behöver upptas under planperioden. Kommunen kommer därmed inte vara självfinansierade av sina

investeringar de närmsta åren.

Procent	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Självfinansieringsgrad av investeringar %	40,1	50,0	58,9

5.2.5 Amorteringstid

Amorteringstiden på kommunens lån får inte vara längre än 15 år.

5.2.6 Nettoskuldsättning per invånare

Tusen kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Skuldsättning per invånare (inklusive finansiell låneskuld)	19	27	30
Skuldsättning per invånare (exklusive finansiell låneskuld)	3	9	12

6 Balanskravsresultat och resultatutjämningsfond

Göteborgs kommuns hantering av resultatutjämningsfonden (RUR) är reglerat i Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv som är beslutad av kommunfullmäktige.

Syftet med resultatutjämningsfond (RUR) är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR är avsedd att utjämna stora svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln, för att skapa större stabilitet för verksamheterna. Möjligheterna till avsättning och disponering av RUR framkommer i balanskravutredning. Balanskravsjustering innebär att realisationsvinst och -förlust räknas bort från årets resultat.

25 oktober 2023 fattade riksdagen beslut om ny lagstiftning om god ekonomisk hushållning och de nya reglerna trädde i kraft 1 januari 2024. Riksdagsbeslutet innebär bland annat att resultatutjämningsreserven (RUR) avvecklas. Reserven får nyttjas fram till utgången av år 2033. Reservering till RUR kunde göras sista gången i bokslutet för 2023.

Riksdagsbeslutet innebär också att en ny typ av reserv, resultatreserv (RER), ersätter RUR. Avsättning till RER får göras tidigast i bokslut för 2024. Precis som för RUR måste kommunens egna principer kopplade till resultatreserven regleras i riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Planen är att kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska uppdateras till bokslut 2024.

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Årets resultat	31,0	29,2	26,4
Realisationsvinst	-1,5	-1,5	-1,5
Realisationsförlust			
Resultat efter balanskravsjustering	29,5	27,7	24,9
Medel från resultatutjämningsreserven			
Resultat efter balanskravsjustering och avsättning till RUR	29,5	27,7	24,9

Disponering av RUR kan ske vid lågkonjunktur där utvecklingen av skatteunderlaget är lägre än rullande genomsnitt över 10 år och årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. Reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat eller med ett belopp som motsvarar reservens storlek om underskottet är större än reserven.

Procent	2025	2026	2027
Snitt 10 år	4,5	4,5	4,5
Årlig ökning	4,6	4,6	4,6
Differens	0,1	0,3	-0,2

Källa: Sveriges kommuner och regioner, cirkulär 23:43 daterat 2024-10-03

Enligt ovanstående regler för disponering av RUR skulle det vara möjligt att disponera medel från RUR för år 2027, då utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren.

7 Budgetsammanställning

7.1 Resultatbudget

Resultatbudget visar det finansiella resultatet under en viss tidsperiod och förklarar hur det har uppkommit. Beräknade kostnader utgörs av verksamhetens nettokostnader och beräknade avskrivningar för befintliga och planerade investeringar. Intäkterna består i huvudsak av skatteintäkter och statliga bidrag. Genom att minska de totala intäkterna med de totala kostnaderna framkommer förändringen av det egna kapitalet (årets resultat). Samma resultat framkommer också genom att jämföra det egna kapitalet i balansbudgeten i två på varandra följande år. Förändringen av eget kapital är förbindelse-länken mellan resultat- och balansbudgeten.

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Verksamheten intäkter	196,0	237,0	239,7	172,9	175,4	178,1
Verksamhetens kostnader före avskrivningar	-1 028,0	-1 137,7	-1 139,7	-1 082,2	-1 118,1	-1 154,3
Avskrivningar finansiell leasing				-9,2*	-9,2*	-9,2*
Avskrivningar	-38,8	-38,9	-38,9	-33,6	-37,7	-43,9
Verksamhetens nettokostnader	-870,8	-939,6	-938,9	-952,1	-989,6	-1 029,3
Skatteintäkter	706,2	717,7	718,9	752,1	779,9	813,9
Generella statsbidrag och utjämning	207,9	218,6	226,3	237,5	247,2	252,1
Verksamhetens resultat	43,3	-3,3	6,3	37,5	37,5	36,7
Finansiella intäkter	16,7	1,7	7,1	1,7	1,7	1,7
Finansiella kostnader	-11,7	-2,4	-5,0	-8,2 **	-10,0 **	-12,0 **
Resultat efter finansiella poster	48,3	-4,0	8,4	31,0	29,2	26,4
Extraordinära kostnader/intäkter						
Årets resultat	48,3	-4,0	8,4	31,0	29,2	26,4

*Från och med 2025 budgeteras avskrivningar för finansiell leasing på en särskild rad, skilt från kommunens övriga avskrivningar.

**Från och med budget 2025 budgeteras den del av finansiell leasing som härrör till skuldränta under finansiella kostnader. Finansiell leasing har i budget 2024 netto redovisats under nettokostnader.

För 2025 budgeteras ett resultat på +31,0 mnkr, vilket motsvarar 3,1 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Resultatet är 35,0 mnkr högre än det budgeterade resultatet för 2024. Huvudförklaringen är att pensionskostnaderna sjunker avsevärt till 2025.

Kommunens avskrivningar kommer öka med 14,2 mnkr till 2025 jämfört med prognosen för 2024. Ökningstakten är högre jämfört med tidigare år och beror på att kommunen står inför höga investeringsnivåer.

Ett av de största investeringsprojekten under planperioden är nybyggnation av badhus. Den totala projektbudgeten är för närvarande 250 mnkr. 30 mnkr av dessa medfinansieras av Sparbanksstiftelsen. Det år som medfinansieringen intäktsförs kommer den generera ett bättre resultat med 30 mnkr. Detta är inte medräknat i budgeten).

7.2 Balansbudget

Balansbudgeten beskriver kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar kommunens tillgångar och skulder. Balansbudgeten visar hur kapital använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital). En kommun kan i princip skaffa kapital på två sätt, dels genom att låna pengar utifrån (främmande kapital/skulder), dels genom att finansiera tillgångar med egna medel som erhålls genom att verksamheterna lämnar ett "överskott" (eget kapital). Skillnaden mellan tillgångar och skulder utgör det egna kapitalet.

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Tillgångar						
Anläggningstillgångar	752,0	831,1	767,5	926,9	1 032,2	1 104,2
Summa anläggningstillgångar	752,0	831,1	767,5	926,9	1 032,2	1 104,2
Omsättningstillgångar						
Förråd mm.	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0
Kortfristiga fordringar	123,0	92,8	100,0	123,0	123,0	123,0
Kortfristiga placeringar	106,5		81,8			
Likvida medel	37,4	30,1	30,0	25,8	25,9	26,3
Summa omsättningstillgångar	289,9	145,9	234,8	171,8	171,3	172,3
Summa tillgångar	1 041,9	977,0	1 002,3	1 098,7	1 204,1	1 276,5
Eget kapital och skulder						
Eget kapital						
Årets resultat	49,3	-4,0	8,4	31,0	29,2	26,4
Övrigt eget kapital	545,5	589,5	623,9	604,0	635,0	664,2
<i>Varav resultatutjämningsreserv</i>	<i>89,4</i>	<i>60,3</i>	<i>89,4</i>	<i>89,4</i>	<i>89,4</i>	<i>89,4</i>
Summa eget kapital	594,8	585,5	632,3	635,0	664,2	690,6
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18,3	18,3	19,7	18,3	18,3	18,3
Övriga avsättningar	25,1	35,2	24,9	5,7	1,9	1,9
Summa avsättningar	43,4	53,5	44,6	24,0	20,2	20,2
Skulder						
Kortfristiga skulder	169,0	110,8	100,0	169,0	169,0	169,0
Långfristiga skulder	234,7	227,0	225,4	270,7	350,7	396,7
Summa skulder	403,7	337,8	325,4	439,7	519,7	565,7
Summa eget kapital och skulder	1 041,9	976,8	1 002,3	1 098,7	1 204,1	1 276,5
Pensionsförpliktelse						
Ansvarsförbindelse	180,4	192,0	187,2	179,6	169,7	161,7

Under planeringsperioden väntas anläggningstillgångarna öka med 274 mnkr jämfört med prognosen för 2024 till följd av investeringar. Långfristiga skulder väntas öka med cirka 170

mnkr till följd av att kommunen räknar med att behöva uppta lån för finansiering av investeringar. Kortfristiga placeringar utgörs av kommunens likvidplacering och beräknas uppgå till 82 mnkr 2024. Likvidplaceringen förväntas användas under planeringsperioden för att finansiera investeringarna.

7.3 Finansieringsbudget

Finansieringsbudgeten visar hur kommunen finansierar sin verksamhet och sina investeringar. Finansieringsbudgeten utgår från hur kommunen bedömer att faktiska in- och utbetalningar kommer att se ut, till skillnad från resultatbudgeten som visar beräknade intäkter och kostnader.

Under år 2025 budgeteras med investeringar på 183,9 mnkr. Av dessa finansieras 148,4 mnkr från verksamheten i form av budgeterat resultat, årets avskrivningar, förändring avsättningar och förändring av kortfristiga placeringar/fordringar. Resterande del finansieras genom upptagande av lån. Även 2026 och 2026 väntas lån upptas för finansiering av investeringar.

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Medel från verksamheten					
Budgeterat resultat	49,3	-4,0	31,0	29,2	26,4
Avskrivningar	37,8	38,9	42,8	46,9	53,1
Avsättningar, förändring	1,3	-8,5	-10,8	-3,7	
Kortfristiga fordringar/skulder, förändring	-28,8	74,2	85,4		
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	59,6	100,6	148,4	72,4	79,5
Investeringsverksamheten					
Investeringar	-50,9	-95,3	-183,9	-152,2	-125,1
Summa kassaflöde från investeringsverksamheten	-50,9	-95,3	-183,9	-152,2	-125,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-18,9	-8,0	36,0	80,0	46,0
Summa kassaflöde från kommunens verksamhet	-10,2	-2,7	0,5	0,2	0,4
Likvida medel vid årets början	47,7	32,7	25,3	25,8	26,0
Likvida medel vid årets slut	37,4	30,0	25,8	26,0	26,4
Likvida medel, förändring under året	-10,3	-2,7	0,5	0,2	0,4

8 Driftbudget

Miljoner kronor	Verksamhet s-budget 2024	Budgetram förändring	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Kommunfullmäktige	-2,5	-0,1	-2,6	-2,6	-2,6
Valnämnd	-0,4	0,4	0,0	-0,4	-0,4
Revision	-1,3	0,0	-1,3	-1,3	-1,3
Överförmyndare	-1,2	0,0	-1,2	-1,2	-1,2
Kommunstyrelse	-85,4	0,1	-85,3	-85,2	-85,1
Utbildning, kultur och fritid	-403,9	-8,0	-411,9	-411,3	-413,7
Socialnämnd	-373,2	-9,5	-382,7	-400,3	-406,0
Miljö- och bygglovsnämnd	-0,3	0,0	-0,3	-0,3	-0,3
Service o Teknik	-25,1	-0,6	-25,7	-26,1	-26,6
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	-13,7	-1,5	-15,2	-15,6	-16,1
Nämndnetto	-907,0	-19,2	-926,2	-944,3	-953,3
Personalkostnadsökning 2024	-17,6	16,5	-1,1	-1,1	-1,1
Personalkostnadsökning 2025		-16,2	-16,2	-23,4	-23,4
Personalkostnadsökning 2026				-16,7	-22,3
Personalkostnadsökning 2027					-16,8
Pensionskostnader	-19,8	-1,4	-21,2	-19,7	-19,7
Förändring PO-pålägg				5,6	3,8
Övrigt finansiering	1,5		1,5	1,5	1,5
Nettokostnad finansiell leasing	-1,2	7,0	5,8	5,8	5,8
Förändring kapitalkostnader	-1,3	-7,2	-8,5	-13,6	-22,1
Justering för internränta	14,3	3,1	17,4	18,8	20,8
Tillfälliga budgetposter	-8,5	4,9	-3,6	-2,5	-2,5
Verksamhetens nettokostnader	-939,6	-12,5	-952,1	-989,6	-1 029,3
Skatteintäkter	717,7	34,4	752,1	779,9	813,9
Generella statsbidrag o utjämning	218,6	18,9	237,5	247,2	252,1
Verksamhetens resultat	-3,3	40,8	37,5	37,5	36,7
Finansiella intäkter	1,7		1,7	1,7	1,7
Finansiella kostnader	-2,4	1,2	-1,2	-3,0	-5,0

Miljoner kronor	Verksamhet s-budget 2024	Budgetram förändring	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Finansiella kostnader finansiell leasing		-7,0	-7,0	-7,0	-7,0
Resultat efter finansiella poster	-4,0	35,0	31,0	29,2	26,4
Extraordinära poster					
Årets resultat	-4,0	35,0	31,0	29,2	26,4

I tabellen ovan visas kommunens driftbudget för 2025 och plan för åren 2026 - 2027. Kolumnen ”budgetram förändring” visar förändringen mellan 2024 års budget och 2025 års budget. Totalt för nämndnettot är förändringen -19,2 mnkr (det vill säga 19,2 mnkr högre budget 2025). Förändringen består av olika faktorer/förutsättningar som gör att budgeten ökar eller minskar från 2024 till 2025. Dessa faktorer är:

- Uppräkning av 2024 års kostnader
- Volymkompensation
- Förändring i kapitalkostnad
- Löneöversyn (helårseffekt av 2024 års löneöversyn)
- Justering nämndernas ramar på grund av lägre PO-pålägg
- Justering kommunstyrelsens budgetram för budgetpost för kulturmiljöinventering (budgetpost utgår)
- Justering valnämndens budgetram för budgetpost för val (budgetpost utgår)
- Justering nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborgs budgetram (ökning av budgetram)
- Flytt av budget för ungdomsråd från kommunstyrelsen till nämnden för utbildning, kultur och fritid
- Prioriteringar (budget riktad mot specifika prioriteringsområden)
- Effektivisering

8.1 Tillfälliga budgetposter

Tillfälliga budgetposter är budgetposter för till exempel projekt eller insatser som är tidsbegränsade och av större karaktär.

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Kommunstyrelsen	-2,3	-1,5	-1,5
Nämnden för utbildning, kultur och fritid	-1,3	-1,0	-1,0
Summa kommunstyrelsen	-3,6	-2,5	-2,5

8.2 Prioriteringar

Prioriteringarna är ramhöjande.

Prioriteringarna följs upp av uppdrag i aktuell nämnd och förtydligas/beskrivs i verksamhetsbudgeten för respektive insats.

Miljoner kronor	2025	2026	2027
Kommunfullmäktige	0,1		
Kommunstyrelsen	0,8		
varav samhällsbyggnad	0,5		
varav ledning och stöd	0,3		
Nämnden för utbildning, kultur och fritid	8,0		4,3
varav förskola, fritidshem, grundskola	6,0		
varav fritid ungdom	1,5		4,3
varav fritid förening	0,2		
varav fritid senior	0,3		
Socialnämnden	2,6	8,7	
varav funktionshinderområdet		8,7	
varav allmän ramförstärkning socialnämnd	2,6		
Nämnden för service och teknik	0,5		
varav Gata/Park	0,5		
Summa prioriteringar	12,0	8,7	4,3

9 Investeringsbudget

Kommunens investeringsbudget sträcker sig över 5 år.

I tabellen nedan visas kommunens investeringsbudget för åren 2025 - 2029.

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Investeringar Götene kommun	183,9	152,7	122,1	32,6	32,5

9.1 Kommunstyrelsen

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Kommunövergripande					
Kommunstyrelsen till förfogande	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Inventarier	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Handslaget	1,0				
Åtgärder utifrån Risk- och sårbarhetsanalys	2,0				
Renoveringar/förbättringar centrumhuset	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Plan för centrumhuset	1,0				
Summa kommunövergripande	5,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Bostadsförsörjning och infrastruktur					
Bostadsförsörjning, attraktivitet och tillväxt	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Cykelvägar utifrån utredning	0,5		0,5		0,5
Väg koppling Nordskog - Källby	21,5				
Summa bostadsförsörjning och infrastruktur	27,0	5,0	5,5	5,0	5,5
Klimat och miljö					
Grön budget	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa klimat och miljö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kommunutveckling och turism					
Utveckling centrummiljöer	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Lekplatser utveckling	2,0	2,0			
Summa kommunutveckling och turism	4,0	4,0	2,0	2,0	2,0

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Markförsörjning, verksamhetsmark, övrigt					
Markförvärv	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Renovering kommunala byggnader/fastigheter	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa mark, verksamhetsmark, övrigt	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Summa kommunstyrelsens investeringar	39,1	13,1	11,6	11,1	11,6

Kommunövergripande

Inventarier: Årlig budget för inventarier.

Handslaget: Sveriges kommuner har enats om en strategisk agenda - ett handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering. Genom Handslaget visar SKR ett tydligare ledarskap i digitaliseringsfrågorna, samlar kommunerna i en gemensam riktning och tar initiativ för att utveckla kapacitet och leveransförmågan inom hela SKR-koncernen för att tillsammans med kommunerna skapa största möjliga nytta.

En handlingsplan har tagits fram och genomförandet av den bygger på kommunernas vilja att finansiera.

Åtgärder utifrån Risk- och sårbarhetsanalysen: Investeringar kopplade till risk och sårbarhetsanalysen. Beräkning av kostnaderna är ännu inte klara. Det handlar om utgifter för investeringar för bland annat reservkraft.

Renoveringar/förbättringar centrumhuset och plan för centrumhuset: En genomlysning av Centrumhusets lokaler pågår i syfte att ta fram ett förslag till en renovering av Centrumhuset utifrån verksamhetens behov av ändamålsenliga lokaler (plats, funktion, estetik), vilket innebär att förslag på åtgärder kommer att finnas under 2024. Utgifter för projekteringen sker under 2025 och genomförandet av föreslagna åtgärder uppskattas sker under 2026-2028.

Bostadsförsörjning och infrastruktur

Bostadsförsörjning, attraktivitet och tillväxt: budget avser byggnation av bostadsområden enligt bostadsförsörjningsprogram samt prioriteringsordning för utbyggnad av verksamhetsmark. Omfördelning till nya projekt sker enligt separata beslut.

Infrastruktur

Cykelvägar utifrån utredning: medfinansiering av Trafikverket. Möjliggör utbyggnad av cykelvägnät samt trafiksäkerhetsåtgärder med mera.

Väg Nordskog - Centrala Källby avser utbyggnad av ny vägförbindelse mellan Nordskogområdet och centrala Källby. Projektet har startats under 2024. Total projektbudget är 36,3 mnkr.

Klimat och miljö

Grön budget: avser investeringar för bland annat klimatanpassning, åtgärder för skyfallshantering samt investeringar i grön infrastruktur och anläggningar som bidrar till ekosystemtjänster.

Kommunutveckling och turism

Utveckling av centrummiljöer: avser utveckling av centrummiljöer. 2025 kommer projekt genomföras i Hällekis.

9.2 Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Förskola och skola					
Västerby förskola	30,0				
Inventarier Västerby förskola	2,0				
Inventarier	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Summa Förskola och skola	32,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Kultur och Fritid					
Badhus	59,0	90,0	86,0		
Parken Götene		19,0			
Utegyms	1,0	1,0	1,0		
Fritidssatsning	1,0				
Summa kultur och fritid	61,0	110,0	87,0		
Summa utbildning, kultur och fritid	93,7	110,7	87,7	0,7	0,7

Förskola och skola

Västerby förskola Projektet är startat. Total projektbudget är 55 mnkr.

Inventarier Västerby förskola Medel till inventarier på nya förskolan på västerbyområdet.

Inventarier Årlig investeringspost för inventarier.

Kultur och fritid

Badhus Under 2024 har markarbete och rivning på börjats. Huskroppen beräknas vara helt nedtagen vid årsskiftet. I april 2025 påbörjas byggnationen av badhuset som beräknas stå färdigt vid årsskiftet 2027/2028.

För närvarande ligger projektbudgeten på 250 mnkr varav 30 mnkr kommer medfinansieras via Sparbanksstiftelsen. Projekteringen av badhuset förväntas vara klar i slutet av 2024.

Parken Götene Den 8 oktober 2024 skickades en ansökan in till Tillväxtverket kring medfinansiering av ombyggnation av nuvarande Parken Götene.

Utegyms Under 2024 har två utegym färdigställt i kommunen. De är placerade i Hällekis och Källby. Nästa plats som kommer under 2025 är Lundsbrunn. Under 2026 ska det fjärde utegymmet byggas och då inne i Götene tätort.

Fritidssatsning kopplad till satsning i driftbudget på utvecklad verksamhet för fritidsaktiviteter och fritidsgårdar.

9.3 Socialnämnd

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Omsorg					
Inventarier	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Gruppbostad	19,0				
Summa omsorg					
Summa socialnämnd	19,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Inventarier Årlig budgetpost för inköp av inventarier.

Gruppbostad Nybyggnation av gruppbostad. Total projektbudget om 29,0 mnkr (10 mnkr till 2024). Gruppbostraden beräknas vara färdigställd årsskiftet 2025/2026.

9.4 Nämnden för service och teknik

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Energieffektivisering					
Energieffektivisering	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Summa Energieffektivisering	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Gata / Park					
Toppbeläggningar asfalt	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Tillgänglighetsanpassning gatumiljö	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Lekplatser - upprustning		0,8		0,8	
Gata- / Parkprojekt	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Källsortering allmän platsmark	0,5				
Skyltning cykelstråk					
Gata/park reinvestering komponenter	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa Gata- Parkprojekt	6,4	6,7	5,9	6,7	5,9
Fastighetsinvesteringar					
Komponenter fastigheter	11,0	11,2	11,4	11,6	11,8
Säkra fastigheter	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Liljestensskolan - Teknikhus & idrottshall		3,1			
Skola - förskola utemiljö	3,9		1,0		

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Byte ventilation på utvald fastighet	3,0		3,0		
Belysningsarbete på flera fastigheter	5,0				
Trafiksituation Ljungsbackenskolan	0,3	2,9			
Prästgårdsskolan byte fönster		2,5			
Summa fastighetsinvesteringar	23,5	20,0	15,7	11,9	12,1
Summa nämnd service och teknik	31,9	28,7	23,6	20,6	20,0

Energieffektivisering

Energieffektivisering Investering som ska leda till energieffektivisering. Ej hyreshöjande då investeringarna syftar till att minska energikostnaderna med mer än vad investeringen kostar.

Gata/Park

Toppbeläggningar - Avser toppbeläggning på gator och gång- och cykelvägar. Årlig post som tidigare varit 3,0 mnkr per år men som från och med 2025 ökas till 5,0 mnkr per år för att bibehålla standard.

Tillgänglighetsanpassning gatumiljö - Åtgärder i yttre miljö för att förbättra tillgängligheten. Görs i samråd med berörda intresseorganisationer.

Lekplatser upprustning - utifrån lekplatsutredning från 2024.

Gata/Park projekt - Ospecificerat investeringsprojekt som genomförs efter önskemål/behov.

Källsortering allmän platsmark - Från och med januari 2026 finns det ett kommunalt insamlingsansvar av källsortering vid torg, parker och populära platser som är större än 2 000 m² vid platser där det uppkommer mycket engångsskräp. De fraktioner som kommer att samlas in är restavfall, plastförpackningar, pappersförpackningar, glas (blandat) samt i mindre kärl, pant och fimpar (där det inte är rökförbud). Det vill säga fyra större kärl och två mindre i en sorteringsstation.

Gata/Park reinvestering komponenter - Avser reinvesteringar i komponenter inom Gata/Parks ansvarsområden. Kan till exempel vara lekplatsutrustning, dagvattenbrunnar och broåtgärder.

Fastighet

Komponenter fastigheter - Årliga medel för reinvesteringar inom fastighet.

Säkra fastigheter - Årliga medel för exempelvis lås och larm.

Skola-förskola utemiljö - Avser upprustning av utemiljö vid skolor och förskolor. Budgetposten 2025 avser Ljungsbackenskolas utemiljö. 1,0 mnkr till 2027 är ospecificerad.

Teknikhus och idrottshall Liljestensskolan - Byte av utvalda fönster-/dörrpartier vid Liljestensskolans teknikhus samt idrottshall. Fyra dörrpartier och ett 30-tal fönster. Kompletterande åtgärder frostsador utvändigt på byggnaderna vid socklar för armering som frostsprängt åtgärdas.

Byte ventilation vald fastighet - I många fastigheter återstår en del äldre ventilationsanläggningar med bristande funktion och dålig energieffektivitet.

Belysningsarbete på flera fastigheter - EU har beslutat att under år 2023 fasa ut lysrör som innehåller kvicksilver och som också är energiineffektiva. I Götene kommun finns en mycket

stor andel av dessa lysrör. Projektet innefattar byte av armatur, kablage och undertaksbyte vid behov. Prioriteringen görs efter ålder och framförallt användningen. Kalkylen är budgeterat till ett fullständigt byte där det ej finns miljövänlig och energieffektiv LED-belysning. Projektet syfte är att minska energianvändningen, öka elsäkerheten och förbättra verksamheternas belysning.

Prästgårdsskolan byte fönster - Byte av fönster på Prästgårdsskolan.

Trafiksituation Ljungsbackenskolan - Projektering 2025 och genomförande 2026. Investeringen innebär en omdragning av gång- och cykelväg så den inte går igenom skolområdet. Flytta varuintagsvägen och göra en tillräcklig vändplan. Detta frigör mer yta till skolan som i dagsläget inte kan använda ytan på grund av transporter.

Upphöjda passager för gång- och cykelväg vid parkeringarna samt att strukturera upp parkeringarna så hämtande och lämnade föräldrar hamnar på ett ställe. Flytta cykelparkeringen för att få bort dom från skolgården. Bussdelen får en större yta att svänga på som är för trång i dagsläget. Stärka belysningen utmed gång- och cykelvägen som kan nyttjas av skolan och förbipasserande.

10 Nämnder

10.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige och har det övergripande ansvaret för kommunens förvaltning.

Kommunstyrelsen, med sina 11 ledamöter och lika många ersättare, är kommunens ledande politiska organ. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar samt följer upp och utvärderar kommunens ekonomi och verksamhet.

Kommunstyrelsens uppgift är dessutom att leda och samordna förvaltningen, ha uppsikt över kommunens bolag, ansvara för att kommunfullmäktiges beslut verkställs, bereda ärenden till kommunfullmäktige, begära in yttranden och upplysningar från nämnder, beredningar och kommunens tjänstemän samt yttra sig och bereda de ärenden som ska handläggas av kommunfullmäktige.

10.1.1 Verksamhetsmål

Kommunstyrelsens verksamhetsmål är beslutade i styrelsen och gäller för åren 2024 - 2027.

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
Götene kommun bygger ett robust samhälle som motstår klimatförändringarnas effekter och stödjer ekosystemtjänster	Antal aktiviteter
Götene kommun skapar förutsättningar för ökad lek, rörelse och rekreation utomhus	Bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen, andel (%)
	Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)
Götene kommun utvecklar trivsamma centrummiljöer i våra tätorter	Kommunen är en bra plats att bo och leva på
	Medborgaren kan rekommendera andra att flytta till kommunen
Götene kommun är en attraktiv arbetsgivare och ska stärka arbetet med kompetensförsörjning	Andel anställda som har haft ett medarbetarsamtal under det senaste året
	Hållbart medarbetarengagemang
	Personalomsättning
	Nöjd medarbetarindex
	Sjukfrånvaro
	Andel heltidsanställda
	Sysselsättningsgrad
	Andel som arbetar efter 65 års ålder
Götene kommun erbjuder snabb, professionell och lösningsorienterad service, internt och externt	Insiktsmätning, Nöjd kund index (NKI) ökar
	Service och bemötande vid handläggning av företagsärenden
	Kommunens information till företagen
	Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra
	Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
	Bra bemötande från politiker
	Information från kommunen
	Intern värdering av service
Götene kommun möjliggör för bostadsbyggnation i attraktiva områden	Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av alla gällande detaljplaner den 31/12, antal/1000 inv
	Byggklara tomter
	Sålda tomter
Götene kommun stärker arbetet för att stötta, informera och inspirera kommuninvånare och organisationer i miljö- och klimatfrågor	Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- klimatpåverkan fungerar bra
Götene kommun stärker förutsättningarna för att de som bor, verkar i och besöker kommunen ska känna sig trygga	Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute (andel %)
	Trygg utomhus i området där du bor när det är ljust ute, andel (%)
Götene kommun utvecklar och tillgängliggör vandringsleder, cykelleder och strandområden	Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)
	Placering i enkäten för Sveriges friluftskommun
Götene kommun arbetar aktivt för att involvera invånare, föreningar och företag i utvecklingen av våra tätorter	Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra
	Dialog mellan företag och kommunens beslutsfattare
Götene kommun ska stärka sina goda relationer och nätverk med företagen	Sammanfattande omdöme Företagsklimat
Götene kommun verkar för att den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas	Skyddad natur land, andel (%)
	Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)
	Ekologiskt brukad åkermark, andel (%)
	Andel betesmark
	Andel Slätteräng
Götene kommun stärker förutsättningarna för tillväxt, expansion och nya etableringar	Ökad planberedskap
	Ny färdigställd/byggklar verksamhetsmark
	Ökad markreserv
	Såld verksamhetsmark (m ²)

10.2 Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Nämnden för utbildning, kultur och fritid svarar för:

- Förskoleverksamhet i form av förskola, pedagogisk omsorg och kompletterande förskoleverksamhet (öppen förskola),
- det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar i kommunen i form av förskoleklass, grundskola, fritidshem, grundsärskola,
- gymnasieskola och gymnasiesärskola,
- det offentliga skolväsendet för vuxna i kommunen i form av kommunal

vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare,

- skolmåltidsverksamheten,
- skolskjutsar,
- elevhälsa,
- fortlöpande hålla sig informerade om hur de ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt men som inte fyllt 20 år är sysselsatta, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder
- bibliotekverksamhet med skolbibliotek, folkbiblioteksverksamhet,
- allmän kulturverksamhet med offentliga kulturarrangemang,
- kulturmiljöfrågor i den fysiska planeringen,
- kulturskolans verksamheter (inklusive musikskola),
- ungdomfritid och fritidsgårdsverksamhet, gruppverksamhet, arrangemang fältfritidsverksamhet samt lägerverksamhet,
- stöd för föreningar med olika frågor, exempelvis föreningsekonomi och föreningsrätt,
- fördela bidrag till förenings- och studieförbundsverksamhet,
- kommunens fritidsanläggningar

Nämnden för utbildning, kultur och fritid ska även:

- följa utvecklingen i de frågor som gäller barn- och utbildningsverksamheten samt ta de initiativ och lägga de förslag som nämnden bedömer nödvändiga,
- utarbeta styrdokument för verksamheten som ska fastställas av kommunfullmäktige,
- följa aktuella plan- och byggfrågor och framföra sina synpunkter när nämnden finner det nödvändigt, samt avge yttranden över översiktsplaner,
- yttra sig i övriga ärenden, som remitterats till nämnden.
- verka för att utveckla brukarinflytandet och medborgardialogen inom sitt verksamhetsområde,
- verka för ett gott samarbete med socialnämnden för att tillsammans finna bästa möjliga lösningar i gemensamma ärenden.
- verka för ett gott samarbete med civilsamhället, föreningar och organisationer som är viktiga aktörer inom kultur- och fritidsområdet

10.2.1 Verksamhetsmål

Nämnden för utbildning, kultur och fritids verksamhetsmål är beslutade i nämnden och gäller för åren 2024 - 2027.

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
Göteborgs kommun skapar förutsättningar för ökad lek, rörelse och rekreation utomhus. (KoF)	Mäta utbudet av tillskapade platser av kommunen.
Verksamheten ska ansvara för att barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper för livslångt lärande. (BoU)	Andel (%) elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen efter år 6 ska öka
	Andel (%) elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen efter år 9 ska öka
	Andel (%) elever som blir behöriga till nationellt program i gymnasieskolan (yrkesprogram) ska öka.
Delmål 1: Varje elev kan läsa och använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt. (BoU)	Andel (%) elever som uppnår kravnivån på samtliga delprov i det nationella provet i svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3 ska öka.
	Andel (%) elever som har lägst betyget E i ämnet svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 6 ska öka

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
	Andel (%) elever som har lägst betyget E i ämnet svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 9 ska öka
I Götene kommun finns ett rikt och brett kulturliv. (KoF)	Antal besök på biblioteket, fritidsgårdarna, träffpunkterna, kulturskolan och föreningslivet ska öka
Minskad miljöpåverkan genom färre transporter (KoF) (BoU)	Antal samordnade beställningar
Varje barn med rätt till förskola har lika tillgång till utbildning (BoU)	Deltagande i förskolan i varje tätort
Delmål 2: Varje elev kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet. (BoU)	Andel (%) elever som uppnår kravnivån på samtliga delprov i det nationella provet i matematik i årskurs 3 ska öka
	Andel (%) elever som har lägst betyget E i ämnet matematik i årskurs 6 ska öka
	Andel (%) elever som har lägst betyget E i ämnet matematik i årskurs 9 ska öka
Källsortering av frukt, papper, plast, restavfall (BoU)	Alla verksamheter har sorteringskärl som aktivt används.
Verksamheten skapar förutsättningar för varje barn och elev att se kopplingen mellan undervisning och arbetsliv för att stärka deras möjligheter att göra välgrundade utbildnings- och yrkesval. Arbetet sker i nära samarbete med arbets- och näringslivet. (BoU)	Behörigheten till gymnasiet ska öka.
	Färre omval i gymnasiet
	Genomströmningen på fyra år i gymnasiet ska öka.
Varje elev får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero/lekro. (BoU)	Elevers upplevelse av trygghet i årskurs 5 ska öka
	Elevers upplevelse av trygghet i årskurs 8 ska öka
	Elevers upplevelse av studiero i årskurs 5 ska öka
	Elevers upplevelse av studiero i årskurs 8 ska öka
Ökad kunskap och medvetenhet om naturen. (KoF)	Ökat deltagande i Städa Sverige.

10.3 Socialnämnd

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänst och vad i lag sägs om socialnämnd.

Avseende insatser riktade till:

- barn och unga
- äldre människor
- människor med funktionshinder
- Missbrukare
- Personer som vårdar eller stödjer närstående
- Brottsoffer
- den kommunala hälso- och sjukvården,
- insatser enligt lag(1193:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
- Familjerättsfrågor och att erbjuda familjerådgivning.
- Handläggning och beslut om bostadsanpassningsbidrag.
- alkohollagsstiftningens område,

Nämnden fullgör kommunens uppgifter som åvilar social enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL).

Socialnämnden ska även:

- enligt tobakslagen (1993:581) svara för den tillsyn som ankommer på kommunen.
- ansvara för kommunens skyldighet enligt Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel,
- följa utvecklingen i de frågor som gäller socialpolitik och omsorgsfrågor samt ta de initiativ och lägga de förslag som nämnden bedömer nödvändiga,
- följa aktuella plan- och byggfrågor och framföra sina synpunkter när nämnden bedömer det nödvändigt, samt avge yttranden över översiktsplaner,
- yttra sig i övriga ärenden som remitterats till nämnden,
- verka för att utveckla brukarinflytandet och medborgardialogen inom sitt verksamhetsområde,
- verka för ett gott samarbete med nämnden för utbildning, kultur och fritid för att tillsammans finna bästa möjliga lösningar i gemensamma ärenden.
- utarbeta styrdokument för verksamheten som ska fastställas av kommunfullmäktige,
- ansvara för fördelning av föreningsbidrag inom nämndens ansvarsområde och som inte åvilar annan nämnd eller styrelse.
- Budget – skuld och konsumentrådgivning.
- Arbetsmarknadsinsatser
- Nyanlända flyktingar

10.3.1 Verksamhetsmål

Socialnämndens verksamhetsmål är beslutade i styrelsen och gäller för åren 2024 - 2027.

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
Alla brukare/patienter/klienter erbjuds en meningsfull vardag genom att: Brukare och klienter ges ett ökat inflytande över de aktiviteter som planeras och genomförs i sektor omsorgs verksamheter.	Nöjdhet med aktiviteter i brukarundersökning (SÄBO) ska öka
	Andel genomförandeplaner med dokumenterad delaktighet ska vara 100%
Alla brukare/patienter/klienter erbjuds en meningsfull vardag genom att: Sektor omsorg nyttjar våra grönområden tillsammans med brukare, patienter och klienter för att de ska få ökat välmående och nya intryck	Ett ökat samarbete inom kommunen, med andra myndigheter och lokala aktörer höjer kvaliteten på vård, omsorg och stöd.
	Andelen brukare på SÄBO som tycker att möjligheterna att komma utomhus är bra ska öka.
	Antal aktiviteter genomförda utomhus i snitt per brukare/klient ska öka
Sektor omsorg använder sina resurser på ett klimat- och miljösmart sätt genom att arbeta aktivt med att minska koldioxidutsläppen.	Sektor omsorg arbetar aktivt med att minska koldioxidutsläppen.
	Andel bilar i sektorn i relation till antal brukare/klienter/patienter i sektorn ska minska
Sektor omsorg kännetecknas av ett lyhört, engagerat arbetssätt som gör att medarbetare i högre grad vill rekommendera sektor omsorg i Götene kommun som arbetsgivare.	Medarbetarlojalitetsvärdet, det vill säga hur sannolikt det är att medarbetare skulle rekommendera sektor omsorg i Götene kommun som arbetsgivare, ska öka.
Sektor omsorg utvecklar nya arbetssätt för att möta framtida utmaningar genom att bidra med nya digitala lösningar och välfärdsteknik samtidigt som det frigör arbetstid till att arbeta nära personerna verksamheten är till för.	Arbetstid till brukarnära arbetsuppgifter ska öka genom användandet av välfärdsteknik och/ eller digitala lösningar
Sektor omsorg utvecklar nya arbetssätt för att möta framtida utmaningar genom ett verksamhetsnära kvalitetsarbete som kontinuerligt förbättrar kvaliteten på vård, omsorg och stöd för den enskilde	Andel risker med högt riskvärde (orange) i riskbedömning av sektorns processer ska minska.
	Antal avvikelser som beror på brister i verksamheten ska minska
Alla brukare/patienter/klienter erbjuds en meningsfull vardag genom att: Sektor omsorg nyttjar våra grönområden tillsammans med brukare, patienter och	Andelen brukare på SÄBO som tycker att möjligheterna att komma utomhus är bra ska öka.
	Antal aktiviteter genomförda utomhus i snitt per brukare/klient ska öka

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
klienter för att de ska få ökat välmående och nya intryck	
Sektor omsorg har ett gott samarbete med lokala aktörer. Ett ökat samarbete inom kommunen, med andra myndigheter och lokala aktörer höjer kvaliteten på vård , omsorg och stöd.	Kvaliteten på vård, omsorg och stöd ska öka genom samarbete inom kommunen, med andra myndigheter eller lokala aktörer
Sektor omsorg har ett gott och ökat samarbete med det lokala näringslivet som berikar verksamheten och brukarnas/klienternas vardag.	Verksamheten och/eller brukarnas vardag berikas av ett gott och ökat samarbete med näringslivet.
Sektor omsorg utvecklar nya arbetssätt för att möta framtida utmaningar genom att ge medarbetare möjlighet att utvecklas och växa i Götene kommun.	Resultatet på frågan om medarbetare upplever att de lär nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete ska öka
I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet genom att alla i sektor omsorg bidrar till att utveckla verksamhetens kvalitet genom att sprida kunskap och goda exempel för att skapa ett organisatoriskt lärande inom sektorn.	Resultatet i medarbetarundersökningen på frågan om medarbetare upplever att deras kompetens och förmåga används på rätt sätt i arbetet ska öka
Sektor omsorg ger stöd, vård och omsorg med ett professionellt bemötande och möjlighet till delaktighet som skapar trygghet.	Antal gånger per år som enheten arbetar med kollegialt lärande genom att lyfta det goda exemplet ska öka
	Götene kommun är bland de 25% bästa kommunerna i Sverige på bemötande, delaktighet och trygghet för omsorgstagarna i äldreomsorg.
	Götene kommun är bland de 25% bästa kommunerna i Sverige på delaktighet och trygghet för omsorgstagarna inom funktionshinderområdet
Sektor omsorg ger stöd, vård och omsorg med ett professionellt bemötande och möjlighet till delaktighet som skapar trygghet.	Götene kommun är bland de 25 % bästa kommunerna i Sverige på bemötande och delaktighet för klienter inom individ- och familjeenheten
Sektor omsorg utvecklar nya arbetssätt för att möta framtida utmaningar	

10.4 Övriga nämnder

Förutom de större nämnderna finns även följande nämnder:

Valnämnd

Valnämndens uppgift är att på kommunal nivå förbereda och genomföra allmänna val till riksdag, kommun och region samt val till Europaparlamentet. Valnämnden har till sitt förfogande ett kansli som under valnämndens ledning organiserar och genomför val och folkomröstningar. Kansliet utbildar röstmottagare, har hand om administrationen kring val, svarar på frågor om val med mera.

Revision

De förtroendevalda revisorerna i revision ska enligt kommunallagen pröva om verksamheten bedrivs ändamålsenligt, ekonomiskt tillfredsställande samt om räkenskaperna är rättvisande och om nämnders styrelser har tillräcklig intern kontroll.

Överförmyndare

Överförmyndarens uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Götene kommun samverkar med Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara kommun i en gemensam överförmyndarorganisation, Överförmyndare Västra Skaraborg.

Miljö- och bygglovsnämnd

Miljö- och bygglovsnämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning när det gäller byggnadersfrågor och för miljö- och hälsoskydd. Miljö- och bygglovsnämnden har budget för nämndens sammanträden. Övriga verksamhetskostnader ingår i Kommunstyrelsens budgetansvar.

10.5 Nämnder i samverkan med andra kommuner

Skara kommun är huvudman för nämnd för service och teknik och Falköpings kommun är huvudman för nämnd för samhällsskydd mellersta Skaraborg. Det är huvudmannen som ansvarar för nämndens budget.

11 Bolag

Bolagens budgetar för 2025 och plan 2026 - 2027 är inte beslutade i bolagens styrelser och får därmed anses vara preliminära.

11.1AB GöteneBostäder

Ordförande: Susanna Lundgren

VD: Martin Sohlberg

Ägare: Götene kommun

11.1.1 Verksamhetens mål

1. I Götene kommun finns ett mångsidigt och aktivt kultur-, fritids- och friluftsliv, främst för barn och unga

1. GöteneBostäder håller sina utemiljöer och lekplatser i gott skick
2. GöteneBostäder är aktivt i samarbeten med lokala föreningar och kommunala verksamheter, främst inom barn- och ungdomsverksamhet
3. GöteneBostäder medverkar genom Galleri Hemmavé i lokala konstutställningar

1. Götene kommuns fyra tätorter är levande och attraktiva nav för den omkringliggande landsbygden

1. GöteneBostäder är aktivt i sin förvaltning av fastigheterna i samtliga tätorter där bolaget är etablerat

1. Götene kommun är ett föredöme i sitt klimat- och miljöarbete

1. GöteneBostäder medverkar i Allmännyttans Klimatinitiativ med målsättningen att sänka sin energiförbrukning och att den använda energin ska bli fossilfri
2. GöteneBostäders renoverings- och nyproduktionsarbete präglas av hållbara lösningar för såväl bolaget som dess boende

1. I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet

1. GöteneBostäder arbetar successivt med att skapa ett såväl fysiskt som psykiskt tryggt boende i sina hus och bostadsområden
2. GöteneBostäder är en aktiv medverkande aktör i EST (Effektiv Samordning för Trygghet) och polisens fastighetsägarnätverk
3. GöteneBostäder medverkar genom sponsring av Natur&Miljöboken i den lokala grundskolans hållbarhetsarbete

1. Götene kommun har ett starkt arbets- och näringsliv

1. GöteneBostäder arbetar aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare
2. GöteneBostäder tar i största möjliga utsträckning emot praktikanter och sommarjobbare
3. GöteneBostäder är i sin lokaluthyrning aktiva för att medverka i den lokala etableringen av företag och andra verksamheter

11.1.2 Ekonomiska mål

- Bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom bolagets intäkter
- Soliditeten i bolaget bör på sikt vara minst 12 %. Bolaget arbetar långsiktigt för konsolidering i syfte att minska kommunens risktagande som ägare
- Bolagets långsiktiga avkastning bör vara 5 procentenheter på eget kapital

- Bolaget ska vid vinst årligen dela ut det belopp som tillåts enligt lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag
- Positiva resultat utöver utdelningen ska återinvesteras i verksamheten, alternativt användas för att minska låneskulden, för att därigenom uppnå soliditetsmålet
- Bolaget ska årligen betala en borgensavgift/låneavgift enligt reglerna i kommunens finanspolicy
- Bolaget har att iaktta kommunfullmäktiges beslut God ekonomisk hushållning

11.1.3 Viktiga förhållanden för ekonomisk ställning

Bolaget har sedan 2024-01-01 övergått från redovisning enligt den förenklade småbolagsmetoden K2 till den mer avancerade metoden K3. Detta innebär bland annat att relativt stora delar av löpande underhåll i de olika fastigheterna kan läggas på olika avskrivningstider av ett antal olika komponenter, så som stomme, värme och sanitet samt elanläggning, i stället för att kostnadsföras direkt på resultatet. En sådan övergång innebär under de inledande åren att bolaget kan göra bättre årliga resultat. Men i takt med att avskrivningar för utförda åtgärder ökar så kommer denna inledande effekt avta när de årliga avskrivningskostnaderna också successivt ökar. Samtidigt ställs högre krav på att bokfört värde inte överstiger marknadsvärde vilket kan leda till nedskrivningar av eget kapital. Därför är de förväntade högre resultaten de närmaste åren viktiga för att öka bolagets eget kapital och därmed också dess relativt låga soliditet. Den nya redovisningsmetoden är mer komplicerad och kommer kräva några år att behärska fullt ut men den ger också många fördelar jämfört med den tidigare.

11.1.4 Händelser av väsentlig betydelse

Investeringsgraden är under 2025 restriktiv och sker inom ramen för bolagets löpande ekonomi. Av de underlag som presenteras i detta dokument gäller detta även för 2026 - 2027 men detta kan komma att förändras med anledning av planerade men ännu ej beslutade stora framtida renoveringsprojekt. Bolagsstyrelsen har i september 2024 beslutat ge VD i uppdrag att under vintern 2024/2025 göra fördjupade studier av två framtida renoveringsprojekt i bolagets miljonprogramslägenheter. Dels färdigställande av en genomgripande pågående lägenhetsrenovering på fastigheten Liljan 1 (bl a Linnégatan 20 och 22) som hittills skett löpande med några lägenheter per år. Där återstår i dags-läget 22 av totalt 58 lägenheter att renovera till en kostnad av ca 15 - 16 mnkr, detta be-döms i nuläget dock kunna göras utan ytterligare upplåning. Dels en omfattande ROT-renovering av de 130 lägenheterna på Hjälmen 7 (Vikingagatan 1, 3, 17, 19, 21 och 23) till en kostnad om ca 200 mnkr. Här kommer till allra största delen lånefinansiering bli nödvändig om projektet ska kunna genomföras.

11.1.5 Förväntad utveckling

För närvarande pågår något av en ”återhämtning” för bolagets ekonomi efter det nyproduktionsprojekt som 2023 färdigställdes på Alsborgsgatan 11 och 13 i Götene. Inga nya lån är för närvarande planerade att tas upp under 2025 och 2026. Amorteringsgraden är hög samtidigt som likviditeten bevakas noga. Om inga marknadsförändringar sker, som föranleder nedskrivningar, beräknas bolagets soliditet genom detta successivt öka under de kommande åren. Därmed förväntas GöteneBostäder åter kunna bidra till kommunfullmäktiges beslut om God ekonomisk hushållning. Beroende på hur framtida renovering kommer påverka bolagets ekonomi verkar dessutom målet om minst 12 procents soliditet nu vara inom räckhåll.

GöteneBostäder har under den senaste femårsperioden 2018 - 2023, genom nyproduktion, utökat sitt lägenhetsbestånd från ca 380 till närmare 460 lägenheter, detta motsvarar en ökning om ca 20 procent. Under rådande ekonomiska förutsättningar kommer bolaget inte kunna

fokusera på nyproduktion igen förrän tidigast några år efter att miljonprogramsrenoveringarna är genomförda runt 2030. Därutöver kommer EU:s framtida energikrav på bostadshus kräva ytterligare kostsamma renoveringar i många av bolagets befintliga fastigheter efter 2030. Här kommer nya prioriteringar behöva göras när vi närmar oss nästa decennium.

	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Uthyrningsgrad %	98,9	99,8	99,8	99,8	99,8
Soliditet %	6,9	8,0	9,7	11,3	13,2
Genomsnittlig skuldränta %	2,27	2,86	2,81	2,96	2,94
Genomsnittlig skuldränta inklusive borgens-avgift %	2,52	3,11	3,06	3,21	3,19
Omsättning, mnkr	40,0	45,3	47,1	49,2	50,7
Resultat efter finansiella poster, mnkr	0,1	3,1	5,1	5,1	5,8
Balansomslutning, mnkr	253,9	246,5	245,1	243,4	242,4
Eget kapital, mnkr	17,4	19,7	23,8	27,6	32,1
Skulder bank, mnkr	236,5	226,3	220,3	214,3	208,3

11.1.6 Resultatbudget

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Verksamheten intäkter	40,0	45,3	47,1	49,2	50,7
Verksamhetens kostnader före avskrivningar	-29,2	-27,6	-26,5	-28,1	-29,1
Avskrivningar	-5,6	-8,4	-8,7	-8,9	-9,0
Verksamhetens resultat	5,2	9,3	11,9	12,2	12,6
Finansiella intäkter	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-5,5	-6,5	-6,8	-7,1	-6,8
Resultat efter finansiella poster	0,1	9,3	11,9	12,2	12,6
Periodiseringsfond					
Skattekostnad	-0,3	0,0	-0,5	-0,8	-0,8
Uppskjuten skatt	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,2	9,3	11,9	12,2	12,6

Efter flera år av blygsamma resultat i K2 ser bolaget ut att hamna i betydligt högre nivåer på sista raden från och med 2024. Framst på grund av övergången till K3 men också i och med en relativt restriktiv investeringsnivå i närtid.

11.1.7 Balansbudget

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	252,9	241,7	240,8	237,6	234,0
Omsättningstillgångar	1,0	4,8	4,3	5,9	8,4
Summa tillgångar	253,9	246,5	245,1	243,5	242,4
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	17,4	19,7	23,8	27,6	32,1
Avsättningar för periodiseringsfonder	0,0	0,5	1,0	1,5	2,0
Skulder	236,5	226,3	220,3	214,3	208,3
Summa eget kapital och skulder	253,9	246,5	245,1	243,5	242,4

Notera att framskrivningen alltså inte tar hänsyn till den mer storskaliga miljonprogramsrenovering som utreds närmare under vintern 2024-2025 och kommer vara redo för beslut tidigast under 2025. Men balansen påverkas också, enligt reglerna i K3, av fastighetsmarknadens utveckling. Om marknaden faller riskerar nedskrivningar påverka bolagets bokförda värde och därmed också det egna kapitalet.

11.1.8 Finansieringsbudget

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Medel från verksamheten					
Budgeterat resultat	0,2	2,6	4,1	3,8	4,5
Avskrivningar	5,6	8,5	8,7	8,9	9,0
Avsättningar, förändring	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga fordringar/skulder, förändring	0,1	5,1	1,0	-0,7	-1,7
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	6,3	16,2	13,8	12,0	6,3
Investeringsverksamheten					
Investeringar	-63,4	-13,8	-7,8	-6,0	-5,8
Summa kassaflöde från investeringsverksamheten	-63,4	-13,8	-7,8	-6,0	-5,8
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	57,1	-2,4	-6,0	-6,0	-6,0

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Summa kassaflöde från kommunens verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	-5,5
Likvida medel vid årets början	4,6	0,0	3,9	3,3	4,8
Likvida medel vid årets slut	0,0	3,9	3,3	4,8	7,4
Likvida medel, förändring under året	-4,6	3,9	-0,6	1,5	2,6

GöteneBostäder har bra förutsättningar att med god likviditet under de närmaste åren hantera beslutade investeringar inom ramen för det egna kassaflödet och utan att behöva låna. Dock kan framtida renovering, främst på Hjärmen 7, förändra dessa förutsättningar tidigast under 2027.

11.1.9 Investeringsbudget

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Lägenhetsrenovering Liljan 1	2,6	2,6	2,6	4,8	
Byte fönster/balkongdörrar Liljan 1					2,0
Ventilationsaggregat Lejonet 1	0,3	0,3	0,3		
Ventilationsaggregat Helde 1:305					0,4
Bommar Melonen 6	0,1				
Målning trapphus Melonen 6		0,2			
Ombyggnad tvättstugor Melonen 6	0,3				
Byte av hiss Melonen 6			1,0		1,0
Åtgärd av VVC Källbytorp 7:8	0,7				
Markåtgärd Källby 5:14	0,2				
Övriga åtgärder från underhållsplan	3,6	2,3	1,7	1,7	1,7
Robotgräsklippare		0,2	0,2		
Grus och lövupptagare		0,4			
Summa	7,8	6,0	5,8	6,5	5,1

11.2 Götene Vatten & Värme AB

Ordförande: Per Samuelsson

VD: Johan Thörner

Ägare: Götene kommun

11.2.1 Verksamheten mål

Kommunfullmäktige antar strategiska mål för perioden 2024 - 2027. Bolaget relaterar de övergripande målen till verksamhetsmål inom ramen för bolagets affärsplan. Kommunfullmäktiges strategiska mål är:

- I Götene kommun finns ett mångsidigt och aktivt kultur-, fritids- och friluftsliv, främst för barn och unga.
- Götene kommuns fyra tätorter är levande och attraktiva nav för den omkringliggande landsbygden.
- Götene kommun är ett föredöme i sitt klimat- och miljöarbete.
- I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet.
- Götene kommun har ett starkt arbets- och näringsliv.

I tabellen nedan anges hur bolagets verksamhetsmål relaterar till kommunfullmäktiges strategiska mål:

Verksamhetsmål Götene Vatten & Värme ska:	Relation till kommunfullmäktiges strategiska mål				
	a.	b.	c.	d.	e.
Genom verksamheten kombinera samhällsnytta med ekonomisk hållbarhet.		X		X	X
Aktivt delta i kommunens samhällsplanering och utvecklingsarbete för att med sin kompetens medverka i samhällsutvecklingen och därmed skapa ett hållbart samhälle.	X	X	X	X	X
Aktivt bidra till ökad energieffektivisering, klimatomställning och klimatanpassning.			X		X
Kontinuerligt stärka sin position på respektive marknad så att kunderna uppfattar bolaget som en attraktiv och utvecklingsorienterad organisation med hög drift och leveranssäkerhet.		X		X	X
Ta sin utgångspunkt i ett miljömässigt modernt förhållningssätt			X		X
Utforma förslag till VA-taxa.		X	X	X	X

11.2.2 Ekonomiska mål

- Soliditeten i bolaget bör vara minst 15% (eller långsiktigt 20%).
- Bolagets långsiktiga avkastning bör vara 5% på eget kapital.
- Bolaget skall iaktta livscykelänkande.
- Bolaget ska eftersträva att vara ledande inom sitt verksamhetsområde, bland annat genom att se till att verksamheten tar sin utgångspunkt i ett miljömässigt modernt

förhållningssätt, byggt på forskning och beprövad erfarenhet.

11.2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Götene Vatten & Värme AB:s två affärsområden Vatten & Avlopp samt Fjärrvärme står båda inför betydande utmaningar de kommande åren.

För affärsområde VA är en åldrande infrastruktur en utmaning som kräver omfattande investeringar. De klimatförändringar som vi nu ser leder till fler extremväder och ställer i sin tur krav på anpassning av systemen. Behovet av att skydda vattenresurser och säkerställa vattenkvalitet blir allt viktigare, samtidigt som vi måste arbeta med energieffektivitet och klimatneutralitet.

För affärsområde Fjärrvärme är övergången till förnybara energikällor och behov av flexibla energisystem det som kräver de största investeringarna samt de som ställer krav på innovation och nya teknologier. En annan stor utmaning är att vår råvara grot (grenar och toppar) ökat kraftigt i pris, vilket skapar ekonomisk osäkerhet. Branschen möter också konkurrens från alternativa uppvärmningslösningar, såsom värmepumpar, som blir allt vanligare. Detta ställer krav på att fjärrvärmens förblir konkurrenskraftig både vad gäller pris och hållbarhet.

Företaget har initierat strategiska åtgärder för att hantera dessa utmaningar. Inom fjärrvärmeverksamheten har en förstudie påbörjats för att utvärdera behoven av framtida energisystem. I detta ingår att analysera och föreslå ytterligare energikällor utöver biobränsle samt att undersöka möjligheten för en gradvis utfasning av fossila bränslen. Medel har avsatts inom investeringsramen för både utredning och genomförande av denna utfasning. Bolaget samarbetar även med Kinnekulle Energi för att undersöka potentialen att använda elektricitet som energikälla, vilket samtidigt kan bidra till en ökad balans i elnätet.

11.2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Fjärrvärme

Budgeten för fjärrvärme visar även i år en ökning av omsättningen, vilket främst beror på högre bränslepriser samt etableringen av en ny industrikund. Priset på biobränsle i budgeten har stigit med över 20% jämfört med 2024 års nivå. Från och med budgetåret 2025 kommer även anslagen för teknisk översyn och underhåll att öka, en nödvändig åtgärd för att säkerställa framtida drift och kontinuitet i ett alltmer åldrande värmeverk.

I samband med en omorganisation hösten 2024 frigjordes en strategisk resurs som nu är dedikerad till att arbeta med utveckling och effektivisering inom Fjärrvärmeaffären. Detta markerar det första steget i en bredare utvecklingsresa för fjärrvärmeverksamheten, med fokus på långsiktig hållbarhet, kostnadseffektivitet och innovation. En central del av denna strategi är att helt fasa ut fossila bränslen och övergå till hållbara och förnybara energikällor. Genom att tillföra en specifik roll för strategisk utveckling signalerar bolaget en stark vilja att möta framtida utmaningar och bidra till den pågående energiomställningen.

Fjärrvärmebranschen står inför ett skifte där minskade koldioxidutsläpp och en övergång till förnybara energikällor är avgörande för både miljö och konkurrenskraft. Utfasningen av fossila bränslen är således en avgörande del i utvecklingsresan, där bolaget genom strategiska investeringar och effektiviseringar positionerar sig som en ledande aktör i den gröna omställningen i Götene Kommun. I ljuset av de kraftiga prishöjningarna på biobränsle under de senaste åren är det också nödvändigt att aktivt söka alternativa energikällor som kan komplettera biobränslet. Genom att diversifiera energikällorna kan bolaget säkerställa en mer stabil och hållbar energiförsörjning, redo att möta framtidens energibehov med hållbara lösningar.

Vatten & Avlopp

Försäljningen av dricksvatten till hushåll och industri budgeteras på samma nivå som tidigare år. Nytt för 2025 är försäljningen av en ny fraktion, råvatten, till en ny industrikund. Detta vatten kommer inte att ha krav på dricksvattenkvalitet och tas ut innan vattenverket. Samtidigt ser vi ett ökat behov av att rena spill- och processvatten från våra större industrikunder, vilket vi kommer att utreda för att hitta den mest effektiva lösningen.

Investeringsbudgeten för Vatten och Avlopp ligger fortsatt på en hög nivå, dels för att fortsätta förnya ledningsnätet och säkerställa framtida kapacitet, särskilt för dagvattenhantering. I Hällekis upplever vi ett ökat tryck på reningsverket på grund av inträngande dagvatten i spillnätet, vilket ska hanteras genom att omdirigera vattnet direkt till recipienten.

Götene kommun har tillsammans med bolaget inlett en utredning om möjligheten att på nytt begära omprövning av Länsstyrelsens föreläggande från november 2019, som kräver att Hökastaden, Römossen och Medelplana (ca 80 fastigheter) ska anslutas till det kommunala VA-nätet. Mark- och miljödomstolen har tidigare avslagit Götene kommuns överklagan av Länsstyrelsens beslut. Investeringskostnaden för projektet "VA-Kinneulle" beräknas till 100-150 mnkr kronor.

Resultat

Resultatet efter finansiella poster för 2025 har budgeterats till 6,1 mnkr, varav 5,3 mnkr hänförs till fjärrvärme och 0,8 mnkr till Vatten & Avlopp. Budgeten är i balans men det finns osäkerhetsmoment. Som tidigare nämnts är den främsta utmaning att förutse priset på biobränsle, då prisindexet justeras månadsvis, till skillnad från vårt försäljningspris till industrikunder och i fjärrvämetaxan som inte har samma anpassning.

Taxor och avgifter

Fjärrvämetaxan för villakunder beräknas i budgetunderlaget öka med ca 7% från den 1 januari 2025. För flerbostadshus ökar priset också ca 7%.

Från 1 juli 2023 baseras brukningsavgiften i VA-taxan på Svenskt Vattens rekommendation P120. Budgetförslaget för 2025 baseras på en generell höjning av brukningstaxan med 6% på alla kostnadskomponenter.

Personal

Budgeten för 2025 är beräknad på 32,8 tjänster, jämfört med 30 tjänster i 2024 års budget. En av dessa tjänster är vilande och har delvis täckts av konsultstöd under 2024, något som förväntas minska framöver. Ökningen av antalet tjänster motiveras av de ökade krav och förväntningar som ställs från ägare, intressenter och myndigheter när det gäller uppföljning, utredning och rapportering inom områden som säkerhet, ekonomi, kvalitet och miljö.

Bolaget ser även ett behov av att förstärka arbetet inom innovation, utveckling och effektivisering, särskilt inom affärsområdena fjärrvärme och VA. Inom VA-branschen är det avgörande att ligga i framkant och tillämpa den bästa tillgängliga tekniken för att möta framtida krav på hållbarhet, resurseffektivitet och säker drift.

Utsläppsrätter

Västerbyverket ingår i EU system för handel med utsläppsrätter, där den nuvarande handelsperioden sträcker sig över åren 2021-2025. Vi har beviljats en årlig gratis tilldelning av 11 774 utsläppsrätter fram till 2025. För 2025 har vi budgeterat intäkter från försäljning av utsläppsrätter till 8,5 mnkr, baserat på ett pris på 725 kronor per utsläppsrätt. Kostnaderna för koldioxidutsläpp vid Västerbyverket uppgår till 1,0 mnkr per år, vilket innebär att 1 900 utsläppsrätter återlämnas till systemet.

Från och med 2026 räknar vi inte med att erhålla några nya gratis utsläppsrätter, vilket skapar

en utmanande situation för planåren 2026 och 2027. Bolaget beräknar ett underskott på 4,6 mnkr respektive 4,9 mnkr, under förutsättning att inga investeringar görs i resurser och teknologi som kan bidra till att minska bränslekostnaderna. Det anses inte realistiskt att under denna period omförhandla prisavtal eller justera taxor i tillräcklig omfattning för att fullt ut kompensera för bortfallet av utsläppsrätter.

Lån & Amortering

Bolaget har som ambition att amortera befintliga lån i samma takt som avskrivningarna. Under 2025 budgeteras en amortering på 15 mnkr.

För att täcka budgeterad investeringsram budgeteras även en nyupplåning på 50 mnkr, nettoupplåning blir total 35 mnkr. Nettoupplåningen täcks i befintlig borgensram (210 mnkr) hos Götene kommun, dock beroende på vilken tidpunkt när lånen behöver tecknas kan det uppstå ett behov för styrelsen att föreslå fullmäktige att utöka borgensramen.

11.2.5 Resultatbudget

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Verksamheten intäkter	137,0	159,2	203,7	206,5	214,5
Verksamhetens kostnader före avskrivningar	-120,9	-140,7	-176,5	-185,9	-190,1
Avskrivningar	-16,3	-14,8	-15,6	-18,0	-21,3
Verksamhetens nettokostnader					
Finansiella intäkter	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-3,9	-4,7	-5,5	-6,3	-7,0
Resultat efter finansiella poster					
Skattekostnad	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Avsättning periodiseringsfond	3,6	1,0	-6,0	3,8	4,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1

11.2.6 Balansbudget

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	250,6	291,9	312,4	370,7	392,9
Omsättningstillgångar	81,2	73,8	75,0	76,7	77,1
Summa tillgångar	331,8	365,7	387,4	447,4	470,0
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	20,6	20,6	20,6	20,6	20,6

Avsättningar för periodiseringsfonder	65,2	69,5	72,0	68,3	64,3
Skulder	246,0	275,6	294,8	358,5	385,0
Summa eget kapital och skulder	331,8	365,7	387,4	447,4	469,9

11.2.7 Finansieringsbudget

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Medel från verksamheten					
Budgeterat resultat	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Avskrivningar	16,3	14,8	15,6	18,0	21,3
Avsättningar, förändring under året					
Kortsiktiga fordringar/skulder, förändring					
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	16,3	14,8	15,7	18,1	21,4
Investeringsverksamheten					
Investeringar	19,4	-49,7	-55,0	-76,3	-43,5
Summa kassaflöde från investeringsverksamheten	19,4	-49,7	-55,0	-76,3	-43,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	38,6	46,9	37,0	65,5	28,5
Summa kassaflöde från bolagets verksamhet	74,3	12,0	-2,3	7,3	6,4
Likvida medel vid årets början	0,0	2,3	6,6	0,1	1,7
Likvida medel vid årets slut	23,7	2,6	0,1	1,7	2,2
Likvida medel, förändring under året	23,7	0,3	-6,5	1,6	0,5

11.2.8 Investeringsbudget

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Bolagsgemensamt	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa bolagsgemensamt	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Fjärrvärme					
Ledningsnät	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Västerbyverket löpande	7,1	8,4	8,7	9,0	9,3

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Kundunik ångledning	2,0	28,0	0,0	0,0	0,0
Lagringskapacitet bränsle, Västerbyverket	0,0	0,0	5,0	0,0	0,0
Energisystem Västerbyverket	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Fjärrvärme	10,7	36,4	13,7	9,0	9,3
Vatten och avlopp					
Vattenverk löpande	3,8	7,1	2,2	2,3	2,4
VA-exploatering	6,0	6,2	6,4	6,6	6,8
Digitalisering vattenmätare	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Avloppsverk löpande	10,5	8,6	2,7	2,8	2,9
VA-ledningar förnyelse	12,0	14,4	14,8	15,2	15,7
Ledningsnät Hällekis/Forshem	4,0	3,6	3,7	3,8	3,9
Återställning sjävattenintagsledning	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Vatten & Avlopp	43,9	39,9	29,8	30,7	31,7
Summa Götene Vatten & Värme AB					
Under utredning*					
VA Kinnekulle	75,0	75,0	0,0	0,0	0,0
Elektrifiering Ånga/Fjärrvärme	5,0	45,0	25,0	25,0	0,0
Expansion FV	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0

* Investeringar som är föremål för utredning, förstudie alt. del i visionsarbete.
Ej inarbetade i budget eller finansieringsplan

11.3 Medeltidens Värld AB

Ordförande: Johan Månsson

VD:

Ägare: Götene kommun

11.3.1 Verksamhetens mål

Ingen verksamhet i bolaget.

Arbetet med att återställa marken vid Medeltidens Värld ska vara klart senast år 2024.

11.3.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Medeltidens Värld AB har en avsättning i balansräkningen för att återställa marken där parken tidigare låg. De åtgärder som är tänkt att genomföras under 2024 kommer att belasta avsättningen (balansräkningen) och inte resultatet. Medeltidens värld har under tidigare år varit mycket förlusttyngd. När det gäller framtida ekonomisk ställning förväntas Medeltidens Värld att under planperioden ha ett positivt resultat till följd av ränteintäkter. I övrigt är de kostnader som bolaget har fasta kostnader, såsom vatten och avlopp och revisionsarvode. Budgeterat resultat för budgetåren är ett positivt resultat med 0,1 mnkr.

11.3.3 Resultatbudget

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Verksamheten intäkter					
Verksamhetens kostnader före avskrivningar	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Avskrivningar					
Verksamhetens resultat	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Finansiella intäkter	0,2	0,0	0,2	0,2	0,2
Finansiella kostnader	0,0	0,0			
Resultat efter finansiella poster	0,2	-0,1	0,1	0,1	0,1
Bosklutsdispositioner	-0,1				
Skatt	0,0				
Årets resultat	0,1	-0,1	0,1	0,1	0,1

11.3.4 Balansbudget

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Tillgångar					
Anläggningstillgångar			0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar	7,8	4,7	7,5	7,4	7,3

Miljoner kronor	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Summa tillgångar	7,8	4,7	7,5	7,5	7,5
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	4,8	4,7	7,5	7,4	7,3
Avsättningar	2,8		0,0	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	0,1				
Långfristiga skulder					
Summa eget kapital och skulder	7,8	4,7	7,5	7,4	7,3

I budget 2025 görs antagande om att avsättningen som är avsedd att täcka kostnader för återställande av marken används/löses upp i årsbokslut 2024. Prognosen för kostnader för återställande av marken är att större delen av avsättningen på 2,8 mnkr inte kommer behöva användas, vilket gör att den kommer vara resultatpåverkande 2024.